

Ograniczenia czasu lotu i służby w lotnictwie komercyjnym

Dr Piotr Kasprzyk

radca prawny
Kancelaria Prawna AD NOTAM
Warszawa, 27.04.2012

Załącznik 6, część I,

▶ 4.2.11.2

Operator ustanowi ograniczenia czasu lotu i okresu służby oraz opracuje schematy odpoczynku zgodnie z przepisami ustanowionymi przez państwo i wpisany do instrukcji operacyjnej.

▶ 9.6

- ▶ W celu zarządzania zmęczeniem, państwo operatora ustanowi przepisy zawierające ograniczenia mające zastosowanie do czasu lotu, okresów pełnienia czynności lotniczych, okresów służby i okresów odpoczynku dla członków załogi lotniczej.

Podstawowe pojęcia

- ▶ Czas lotu (blokowy)
- ▶ Czas czynności lotniczych (FDP)
- ▶ Czas służby
- ▶ Czas odpoczynku
- ▶ samolot w ruchu
- ▶ od zgłoszenia się w celu wykonania lotu
- ▶ wszelkie obowiązki
- ▶ czas wolny od obowiązków

Zarządzanie zmęczeniem załóg

- ▶ **Przejściowe** (zanika po odpoczynku)
- ▶ **Nagromadzone** (może nastąpić w wyniku opóźnionego lub niezpełnego wypoczynku)

2009, zmiana Załącznika 6, część I

- ▶ Przepisy muszą być oparte na zasadach naukowych i wiedzy.
- ▶ ECA

Przepisy krajowe (Polska)

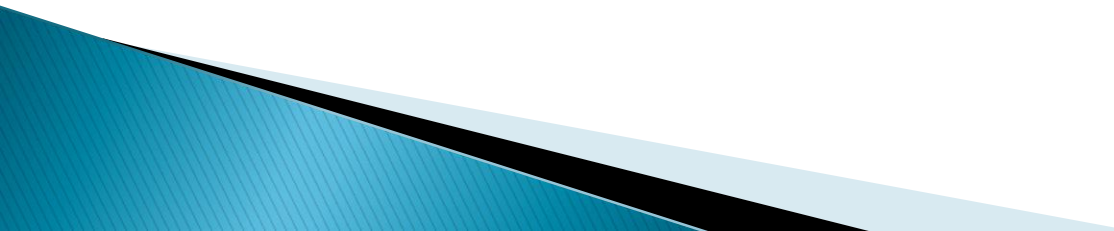
- ▶ Zarządzenie w sprawie czasu wykonywania czynności lotniczych z 1974 r.
- ▶ Zarządzenie w sprawie czasu pracy i wypoczynku personelu latającego z 1989 r.

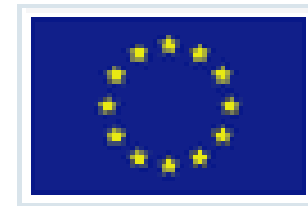
Ustawa Prawo lotnicze z 2002 r.

- ▶ **Art. 103 „czas pracy załóg statków powietrznych”**
- ▶ ust. 1 – nie może przekraczać 8 godzin na dobę
- ▶ ust. 2 – dopuszczalne przedłużenie wymiaru czasu pracy do 18 godzin na dobę
(w locie długodystansowym)
- ▶ ust. 4 – delegacja do wydania rozporządzenia wykonawczego

Rozporządzenie w sprawie czasu pracy i wypoczynku członków załóg statków powietrznych z 2002 r.

- ▶ czas pracy (40/tydzień, 480/3-mce, 1900 rok)
 - ▶ czas wypoczynku
 - ▶ warunki wykonywania czynności lotniczych
 - ▶ czas czynności lotniczych (od 8 do 13 godzin)
 - ▶ czas lotu
 - ▶ dyżury
-

Przepisy Unii Europejskiej

europa.eu

- ▶ JAR OPS 1 → brak części Q
- ▶ EU OPS → część Q – FLIGHT TIME LIMITATIONS
- ▶ Ograniczenia czasu służby, czasu oraz wymogów dotyczących wypoczynku
- ▶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady z 2006

EU-OPS a regulacje krajowe

1. Wydłużony okres FDP – podzielony okres służby (split duty)
 2. Wypoczynek dodatkowy przy lotach ze zmianą stref czasowych
 3. Skrócony czas odpoczynku
 4. Wydłużenie okresu pełnienia czynności przy zwiększeniu składu załogi
 5. Dyżur poza portem lotniczym
- ▶ Możliwość stosowania przepisów krajowych, – jeśli limity są niższe od maksymalnych EU-OPS oraz wyższe od minimalnych limitów EU-OPS
 - ▶ Projektowane przepisy UE w zakresie FTL ujednolicą w/w kwestie

EASA FTL

- ▶ Rozporządzenie 216/2008 (bazowe)
- ▶ Rozporządzenie PART-OPS (wykonawcze)

- ▶ Utrzymanie Części Q EU-OPS
- ▶ Nowe przepisy FTL

EASA FTL

- ▶ 2008 – raport Moebusa
- ▶ 2010 – NPA 2010–14

50 tysięcy komentarzy
FAA, CAP (odniesienia)

AEA, ECA (różne punkty widzenia)

Position Paper

AEA note on EASA Flight and Duty Time Limitations (FTL) (20 April 2011)

European Cockpit Association

'Piloting Safety'

EASA FTL

- ▶ 2010 – Grupa Robocza FTL Group
- ▶ EASA, CAA, operatorzy, strona społeczna
- ▶ 2011 – dodatkowe raporty EASA
- ▶
- ▶ 2012 – CRD (konsultacje do marca 2012)
- ▶ Opinia EASA połowa 2012

Nowelizacja ustawy Prawo lotnicze

- ▶ Nie zmieniono dotychczasowych rozwiązań
- ▶ Wymaga wydania nowego rozporządzenia w sprawie czasu pracy załóg w transporcie lotniczym (samoloty), do marca 2013
- ▶ **Problemy praktyczne**

Opis zgłoszenia

Zespół otrzymał zgłoszenie dotyczące czasu pracy załóg lotniczych. Sprawa dotyczy praktyk stosowanych przez pracodawców w przewozie lotniczym polegających na ukrywaniu przebazowań. Polecenie stawienia się w (innej) bazie i wydanie biletu na taką operację lub podróż busem jest wysłaniem pracownika do pracy. Łatwo takie godziny pracy (lub dzień pracy) ukryć z miesięcznego zestawienia lotów. Zagadnienia związane ze zmęczeniem wyjątkowo silnie wpływają na bezpieczeństwo – o tym chyba nie trzeba nikogo przekonywać. Dzień wolny w grafiku, a de facto przebazowanie – to nie jest odpoczynek.